

Heroin csempészett

Október 11-én, hajnali fél háromkor lépte át a magyar-szlovák államhatárt kamionjával a török Halil Aksan, ciprusi állampolgár. A szállítólevél szerint textilféleségeket fuvarozott Londonba. A vámőröknek gyanús volt a rakomány, s annak ellenére, hogy az iratok szerint a román-magyar államhatáron a magyar határőrök már átvizsgálták, a tehergépkocsit a komáromi vámőrség raktárába irányították, ahol tüzetesebb vizsgálatot tartottak. Kiderült, hogy a textiliák csomagolását illetően ugyan azonos, ám tartalmában különböző három dobozban összesen 171 csomag kábítószer rejtettek el. A 83,80 kg súlyú, 56 százalékos tisztaságú heroin piaci ára mintegy 660 millió korona. A sofőr állítása szerint Törökországban már vámrárral ellátott kocsit vett át megbízójától és semmit sem tud a törvénybe ütköző rakományról. A kábítószercsempészettel gyanúsított férfit előzetes letartóztatásba helyezték, s törvényeink értelmében 8-tól 15 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.

Magyarul és keresztény szellemben oktatta növendékeit

Emlékezés egy iskolára

Százhusz éve, 1877. október 28-án nyílt meg Simor János hercegprímás nagylelkű adományából a Nádor utcán létesített zárdaépületben a Szatmári Irgalmas Nővérek Szerzetes Társulatának vezetésével a Komáromi Római Katolikus Elemi Leányiskola, amely közel hét évtizedes fennállása alatt számos leányt készített fel nagyszerűen az életre. Sajnos, a második világháború utáni szomorú években megszűntették, méghozzá két oknál fogva: magyarul és keresztény szellemben oktatta növendékeit.

A katolikus elemi leányiskola az 1868/XXXVIII. tc. értelmében 1869-ben létesített Komáromi Községi Iskolával elégedetlen katolikus komáromiak által alapított Róm. Katolikus Elemi Iskola szerencsés továbbfejlesztése volt a leányneveléssel akkor már a történelmi Magyarország több városában foglalkozó irgalmas nővérek irányításával. APáli Szent

Vincéről elnevezett női szerzetesrend magyarországi ágának, a Szatmári Irgalmas Nővéreknek komáromi zárdája, annak leányiskolája és óvodája Simor hercegprímás 80 000 forintnyi adományából jött létre. A főpap e célra 1877 nyarán 10 000 forintért megvásárolta özv. Sárkány Istvánné Rác utcai házát (ma Nádor u. 47).
(Folytatás a 2. oldalon)

dunatáj

VIII. évf.
42. szám
1997.
Október 17.
3 korona

MAGYAR NYELVŰ REGIONÁLIS HETILAP

Harmonia Sacra Danubiana — ötödször

Egyházzenei találkozó Komáromban

Október 23-a és 31-e között immár ötödik alkalommal rendezik meg Komáromban, a Duna mindkét partján a Harmonia Sacra Danubiana elnevezésű egyházzenei

fesztivált, illetve találkozót, amely az idén az Országos Magyar Cecília Egyesület megalakulása 100. évfordulójának jegyében zajlik.

Az egyházzenei fesztivál nyitóhangversenyére október 23-án a dél-komáromi nagytemplomban kerül sor, míg a záróhangversenyre október 31-én, a Reformáció Emléknapiján megtartandó istentiszteletet követően.

Az Országos Magyar Cecília Egyesület németországi példák nyomán száz évvel ezelőtt komáromi kezdeményezésre alapították. Az egyházzenei társaságnak Kutsera János komáromi plébános volt az első igazgatója és jelentős szerepet játszott a társaságban Molecz Tivadar karnagy. Az egyházzenei társaság centenáriuma nemcsak hangversenyekkel, előadásokkal is emlé-

keznek. Az ünnepi megemlékezésre és egyházzenei találkozóra október 25-én, szombaton a Mariánus egyházi iskolában kerül sor, ahol 9,30 órai kezdettel Tardy László, a Mátyás-templom karnagyja, az OMCE társelnöke tart előadást A ceciliánus mozgalom és a megújított liturgia címmel. Mezei János karnagy, zenetörténész, a Zeneművészeti Főiskola tanára A II. Vatikáni Zsinat és a mai egyházzenei gyakorlat címmel, míg századunk egyházzenei problé-

máiról Doszay László karnagy, tanszékvezető egyetemi tanár, a Magyar Egyházzenei Társaság elnöke tart előadást.

Az egyházzenei fesztiválon résztvevő tizenegy énekkar ünnepélyes felvonulására a Klapka téren 16,30 órakor kerül sor, majd Komárom polgármestere köszönti a résztvevőket. A főpapi szentmise 18 órakor kerül sor a Szent András templomban mintegy 400 énekes részvételével.

Jubileumi ünnepségsorozat Dunaradványon és Virten

Dunaradvány és Vért önkormányzata, Csemadok-alapszervezetei és a Csemadok Komáromi Területi Választmánya kétnapos ünnepségsorozattal emlékezik meg a nagy magyar nyelvújítóról, költőről, Baróti Szabó Dávidról. A jubileumi, immár X. Baróti Szabó Dávid Napok pénteken, 17.30-kor kezdődnek Janiga József festőművész tárlatának megnyitásával, majd író-olvasó találkozóra kerül sor Kányádi Sándor erdélyi íróval. Október 18-án reggel 8-kor kezdődik a Baróti Napok szavalóversenye, majd délután 3-kor a virti temetőben megkoszorúzzák Baróti Szabó Dávid síremlékét. A dunamocsi református templomban 17 órakor kezdődik az ünnepi istentisztelet, ahol Dr. Erdélyi Géza, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház püspöke hirdet igét. A jubileumi ünnepségsorozat zárótalálkozója este 6-kor kezdődik, amikor Dr. Szarka László történész tart előadást Két haza közt hontalanul címmel.

PILINSZKY JÁNOS

Őszi vázlat

*A hallgatkozó kert alól
a fa az ürbe szimatol,
a csend törekeny és üres,
a rét határokat keres.*

*Riadtan elszorul szived,
az út lapulva elsiet,
a rózsatő is ideges
mosolya önmagába les:*

*távoli, kétes tájakon
készlődik a fájdalom.*

Közúti balesetek

• **Kilenc közúti baleset történt** a járásban október 6–a és 12–e között, amelyek következtében egy ember könnyebb sérüléseket szenvedett. Az anyagi kár értéke meghaladta a 192 ezer koronát. A balesetek okát vizsgálva megállapították, hogy hárman megfeleltek a gépjárművezetők alapvető kötelességeiről, öten helytelenül vezettek, míg egy baleset az elsőbbségadás elmulasztása miatt történt. Egy baleset kiváltó oka volt az alkohol. A legtöbb baleset a komáromi (3) körzetben történt.

• **Ittas vezetés.** Baleset történt október 10–én 14,20 óra körül Komáromban, az E. B. Lukács utcában. Z. K. ímelyi lakos ittasan közlekedett 126-os Fiatjával és egy álló 100-as Škodába ütközött, amelynek a vezetője öt-hatheti sérüléseket szenvedett. Az autókön nyolcezer korona kár keletkezett. Z. K. lehetetlenségben 1,35 ezreléknyi alkoholt mutatott ki a szonda.

Rendőrségi hírek

• **Betörők után nyomoz a komáromi rendőrség.** Október 10–ről 11–re virradóan ismeretlen tettes betört a komáromi Zdravcentrumba, ahonnan 185 ezer korona értékű tárgyakat vitt magával. A betörő, vagy betörők (?) behatoltak a Protetika üzletébe is, ahonnan ötezer korona értékű árut loptak, majd a kórház igazgatóságának ajtaját feltörve mintegy harmincezer korona értékű tárgyakat vittek magukkal. Az általuk okozott kár értéke meghaladja a 220 ezer koronát.

• **Rendbontók ellen indul eljárás Komáromban,** ahol A. Cs. és P. Cs. rátámadtak T. T.–re. A tettlegesség szenvedő alanya mintegy hétnapi munkaképtelenséggel járó sérüléseket szenvedett.

• **Betöréses lopás.** Nyomozást folytat a nemesócsai rendőrség A. Cs. lakszakállasi lakos ügyében, akit azzal vádolnak, hogy betört a helyi mezőgazdasági szövetkezet objektumába, ahonnan mintegy 500 kilogrammnyi takarmánykeveréket lopott. Úgy látzik, hogy evés közben jön meg az étvágy, mivel szeptember 20–án ismét betört ugyanabba a raktárba, ám a szövetkezet dolgozói tetten érték. A Cs.–nek sikerült elmenekülnie a helyszínről. A szövetkezet kára 17 ezer korona.

**Jozef Krutošik
alezredes**

Emlékezés egy iskolára

(Befejezés az 1. oldalról)
melyben a szükséges átalakítások után az említett napon a hercegprimás jelenlétében 4 osztályal megnyílt a katolikus elemi leányiskola, majd 1877. november 10–én a katolikus óvoda is. Az első tanév befejeztével a hercegprimás megbízásából és költségén Moser Imre, Bocz Ignác és Mikos Nándor komáromi építkezési vállalkozók 1878 júniusában elkezdték az iskolaépület egyik felének emeletesre építését, amivel 1878 október közepére készültek el. Az így kibővített épületben javultak az oktatás körülményei, csökkent az osztályok zsúfoltsága. A zárda átalakított épületrészében Simor hercegprimás 1879-ben egy kápolnát is építtetett. Az intézetben ezután egészen az első világháborúig az iskola jellegének megfelelő, rendszeres oktató–nevelő munka folyt.

Az iskola élén igazgatói mino-

Hamis bombariadó

Keresi a komáromi rendőrség azt az ismeretlen személyt, aki október 10–én 9,10 óra körül telefonon bejelentette a Középfokú Gépipari Szakközépiskola titkárságán, hogy az épületben bomba van elhelyezve. A bejelentést valaki valószínűleg diákcsínynek szánta, mert a kiürített épületben a rendőrök nem találtak robbanószerkezetet.

Lőfegyver az ülés mögött

Eljárás indult L. N. ógyallai lakos ellen, akit október 7–én 17,30 óra körül megállított a rendőrfőnök és az ellenőrzés során autójának hátsó ülés mögött ismeretlen típusú és gyártási számú lőfegyvert találtak. L. N. nem rendelkezik fegyvertartási engedéllyel.

Növényvédelem

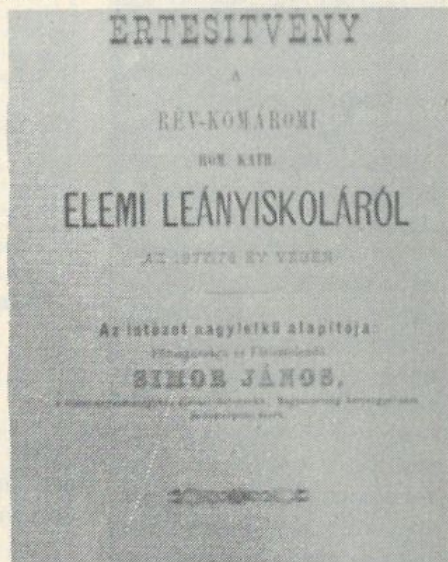
A szálfonálféreg (*Dytlenchus dipsaci*) gyakori jelenlétéről a pusztuló hagymák tanúskodnak. Az általuk kiválasztott enzimek a növényi szövetek rendellenes növekedését, torzulását idézik elő és jelenlétükkel utat nyitnak a bomlasztó mikroorganizmusoknak is. Számos gazdanövény közül a legérzékenyebb kárt a fokhagymatermesztésben okozza. Az idén is jelentős volt a kártétele. A népiesen honosodásnak ismert károsodás helyenként a fokhagymatermesztés 20–50 százalékát is elpusztítja.

A jácinthagyma–termesztésben sem sokkal jobb a helyzet. Az értékes növények nagy része áldozatul esik a szálfonálféreg károsításának. A fertőzött hagymákon gyűrű alakú, barnás rothadást találunk. A tenyészidő folyamán a szárból élősködő nematodák a föld fölötti rész előregedésével a hagymába húzódnak vissza és így a nyári tárolás alatt megfertőzik–megbetegítik az értékes szaporító–anyagot. Ez a fajta szálfonálféreg a vörshagymát is megtámadja és vagy a fej felrepedezését vagy káros, ún. fiókhagyma képződést okoz a leggyakrabban.

A szálfonálféreg elleni fő védekezési mód az ültetésre szánt hagymák csávázása–áztatása és a termőterület

ségben rendszerint a mindenkori komáromi plébános állott. Hitoktatói, hitelemzői, az apácák gyónatói a helyi segédlelkészek, ferences és bencés szerzetesek közül kerültek ki. Az oktató apácákat az irgalmas nővérek szatmári anyaházából, vagy a szerzetesrend más magyarországi zárdáiból irányították Komáromba, s az intézet fennállásának első évtizedeiben viszonylag gyakran cserélték őket (néhány kivételtől eltekintve 3–6 évet működtek itt). Az intézet fennállása alatt iskolájában és óvodájában 151 oktató és kisegítő nővér, valamint 15 házfőnöknő cserélődött ki. A zárda iskolájában és óvodájában oktatók száma már az 1878/79-es tanévben a kezdeti ötről hétre emelkedett és az első világháborúig terjedő időszakban 7–9 között mozgott; a külső kisegítő tanerőkkel együtt néhány tanévben elérte a tízet. A zárda leányiskolája már az 1878/79-es tanévtől hatosztályossá bővült. Jellemzően fogva osztályaiban különös hangsúlyt kapott a keresztény szellemben való nevelés, valamint a növendékek olyan képességeinek és készségeinek fejlesztése, amelyek elsajátításával eredményesen folytathatták tanulmányaikat a polgári vagy egyéb középiskolákban, illetve felkészültek arra, hogy meg tudjanak fe-

lenni a kor polgárosszonyaival szemben támasztott elvárásoknak. A hit- és erkölcsstanon, ének–zene–tánc és kézimunka oktatáson kívül ezt szolgálta a

Az iskola első évkönyvének címlapja

háztartástan és az egészségtan, valamint a növendékek gyakori szerepeltetése az iskola ünnepeken, jótékony célú diákszínadarokban karácsonykor, farsangban, majálisokon, az iskolai záróünnepségeken. A növendékek közügyességét az évi nyilvános záróvizsgákkal egyidőben megrendezett kézimunka–kiállítások mutatták be a szülőknél és a nagyközönségnek.

(Folytatása következik)

Mácsa Mihály

Perbete önkormányzata, a községi hivatal, a pártszervezetek és társadalmi szervezetek mély megrendüléssel értesítik a régió lakosságát, hogy a szeretett hitves, gondos családapája és fáradhatatlan polgármester,

Szetei Ernő

életének 51. évében rövid szenvedés után tragikus hirtelenséggel távozott az élők sorából. Az egész község osztozik a család bánatában. Földi maradványaitól október 18–án, 14 óra körül veszünk végső búcsút a perbeteli református temetőben. A községi gyász miatt valamennyi rendezvény, beleértve az I. perbeteli vásár és szüreti mulatság elmarad.

helyes megválasztása, illetve a 4–5 éves vetésforgó betartása.

Csávázásra leggyakrabban öt százalékos Sulkát használnak. A fokhagyma–gerezdeket 6–12 óráig áztatjuk. A gombás megbetegedések ellen ezt követően még külön 20 percet áztatunk valamelyik csávázószer oldatában: Benlate (0,2%), Fundazol 50 WP (0,2%), Rovral 50 WP (0,5%). A csávázási sorrendet nem szabad felcserélni, a Sulka oldatát nem szabad több alkalommal felhasználni! A csávázott gerezdek azonnal ültethetők.

A másik engedélyezett vegyszer a Vydate L (0,5%). A frissen szétválasztott gerezdeket 20 percig kell a vegyszerben áztatni. Ez viszont keverhető a Sulkával és az említett gombaölőszerekkel, de itt is vigyáznunk kell, a felhasznált oldattal másodszor ne csávázzunk! A permetlé lecsöpögése után a csávázott fokhagymát azonnal ültethetjük. Nem jó, ha a fokhagyma–gerezdeket több mint hét nappal előre előkészítjük, sőt csávázni sem szabad előre, tartalékba, csak egy–két nappal a tervezett ültetés előtt végezzük ezt a fontos műveletet.

Csekés Zoltán mérnök

Baráti látogatáson Csehországban

Közös múlt és jövő

Komárom városa ez év áprilisától lépett baráti kapcsolatba a csehországi Kralupy nad Vltavou-val. Ez a Prága közeli kisváros nyújtott otthont az elmúlt hét végén a komáromi nyugdíjasklub tagjainak, akik Stubenek László alpolgármester és Németh Erzsébet, a városi hivatal dolgozója kíséretében felkeresték az ottani nyugdíjaspanziót.

A látogatás jelentőségét bizonyítja az is, hogy a komáromi vendégeket a városi nyugdíjaspanzióban fogadta Pavol Rint polgármester, Rudolf Kasenkert alpolgármester és Jindřiška Holeková, a városi önkormányzat tagja, a panzió vezetője.

A közös kultúrműsor keretében a komáromi nyugdíjasok énekkel és szlovák és magyar nyelven adott elő egyveleget. Külön megemlékeztetés

Ebben a csodálatos épületkomplexumban, a városi nyugdíjaspanzióban voltak elszállásolva a komáromi vendégek.

volt, hogy a közösen énekelt dalokat maga a polgármester, Pavol Rint kísérte zongorán. Ezt követően a vendéglátók a csehországi nyugdíjasok életéről számoltak be, bemutatva azt a csodálatos, 57 lakásos panziót, melyet a város építtetett számukra, több mint 65 millió koronás beruházással. Természetesen szó esett a nyugdíjasok mindennapi életéről, a közös múltból és a két város közötti együttműködésben rejlő közös jövőről is.

Másnap a várossal ismerkedtek a komáromi nyugdíjasok. A kisvárosban szintetikus kaucsukot gyártanak, kőolajfinomítója van, s több jelentős ipari vállalattal büszkélkedhet. A modern lakótelepek, de az óváros is szépen karbantartott parkokkal fogadja a látogatókat. Téli stadionja, fedett uszodája is van a városnak. A vendéglátók jóvoltából a komáromi nyugdíjasok nem csupán az „Arany Prága” nevezetességeit tekinthették meg meg, de ellátogattak a szomszédos Nelahozevesbe is, ahol a nagy cseh zeneszerző, Antonín Dvořák szülőházában nyílt kiállítás is megtekinthető.

A hazafelé vezető úton Kutná Horán tartottak egy rövid pihenőt, miközben megtekintették a csodálatos, messze földön ismert Szent Barbara barokk katedrális.

A komáromi nyugdíjasklub tagjai ezúton köszönik a városháza támogatását, melynek köszönh-

tően megvalósulhatott ez a csodálatos kirándulás, s egyben azt is, hogy a komáromi önkormányzat támogatásával tavasszal a Duna-parti város látja majd vendégül a cseh nyugdíjasokat.

Dr. Bende István

Gurulni jó...

Jelen sorok írójáról már senki sem feltételeznél, hogy valaha, úgy mint a többi gyerek, szinte valamennyi sportággal megpróbálkozott, és kedvence volt a korcsolyázás. Első — kulcsos! — korcsolyám még most is ott porosodik szüleim házában padlásán, s rataláláskor újra és újra „fölfedeztem”, megsimogattam, egyfajta nosztalgiazásra készített. Jó volt szinte lebegni a jégen, úszni a levegőben, s ilyenkor még egy-egy keményebb esés sem vette el az ember jókedvét. Mind ez azért jutott eszembe, mert így, az ötödik x felé haladva már egyre inkább kezdem utálni a korcsolyát. A hagyományos azért, mert már alig akadna jég, amely megbírna a hátán, az újfajta görkorit pedig azért, mert hódolói a legképtelenebb helyzeteket tudják előidézni. Kocsiban haladva a legváratlanabb helyekről gurulnak elénk, a frász jön ránk, hogy idejében lefékezzünk, s miközben kimeredt szemmel, aprókat lélegezve próbálunk visszatérni a stresszhelyzetből a normális állapotba, a gyerekek vígan gurulnak tovább, s valószínűleg már kipécézték maguknak azt a mit sem sejtő sofőrköllégát, akit ugyancsak kisebb gutaütés ér majd, amikor mellétkucából, bokorból eléggördül a különben formásfenekű tinédzserlány.

Kimondottan örültem, hogy kissé hűvösebbre fordult az idő, eltűntek az utcáról a görkorizók. Tegnap estig. Akkor ugyanis egy fekete kabátos, fekete sapkás ámokfutó tette próbára refleximeit. Ott cikázott mellettünk a kocsisorban, s az idegesebb kollégák által használt autókürt sem zavarta. Tessék mondani, rájuk nem vonatkoznak a közlekedési előírások? Nem kellene sürgősen rendszabályokat foganatosítani, mielőtt tragédia történe?

Segítséget a rászorulóknak!

A Nők Szlovákiai Demokratikus Szövetsége komáromi alapszervezete gyűjtést szervezett az észak-szlovákiai árvízkárosultak megsegítésére. Az Általános Hitelbank komáromi számájára (VÜB Komárno, 5039-2832-142/0200) a múlt hét folyamán a következő adományok érkeztek: az ímelyi Paula Velmovská-tól 100 korona, a Duna Menti Vízügyi Igazgatóság árvízvédelmi szolgálatának dolgozójától 820 korona. Az árvízkárosultak javára szervezett gyűjtés az év végéig tart majd.

Az NSZDK november 15-ig minden hétfőn, 14 és 17 óra között gyűjtést szervez a Čadcai Járásbeli Makov, III. St. Myjava község óvodája számára. Elsősorban jó állapotban levő, használható gyermekjátékokra lenne szükség. A játékokat, illetve pénzbeli adományokat a Kertész utcai irodaház II. emeletén levő (11-es számú iroda) járási titkárságon veszik át.

Tűzoltók köszöntése (2.)

Flórián utódai

A tűzvédelem és a tűzbiztonság haladó gondolatát a nyugati országokat is megjárt gróf Széchenyi Ödön indította útjára az akkori Magyarország területén. Több felvilágosító cikket írt „A tűzoltó intézetek hasznosságáról”. Komárom nagy szülőtte, Jókai Mór is csatlakozott a jó ügyhöz és olvastatja arra buzdította, hogy Széchenyi Ödön példájára az ország legkisebb falujában is hozzanak létre tűzoltótársulatot.

Komárom szinte az elsők között mozdult meg e nemes cél megvalósítására. Megalakították a tűzoltótársulatot, amelynek alapszabályait engedélyezés céljából a helytartótanácshoz küldték. Érdekesebb, hogy az aggodalmaskodó császári önkényuralom elutasította az alapszabályokat, és nem engedélyezte a tűzoltótársulat működését. Ezt követően csak 1868-ban foglalkoztak újra a vá-

rosatyák a tűzoltótársulat megalakításának ügyével, viszont ez a kezdeményezés is kudarcba fulladt a nézetkülönbségek miatt. Négy évvel később, 1872 tavaszán a városban működő csónak-egyleten belül alakítottak ki egy tűzoltóosztályt. Ez a tűzoltóegység — a kezdeti nagy felbuzdulás ellenére vezetési és egyéb okok miatt működésképtelen volt. Néhány hónappal később az egykori debreceni diáktűzoltó, Vörös Benő ügyvéd a tornaegyletben belő szorgalmazta a tűzoltóegylet megalakítását. A tornaegylet vezetősége 1872. augusztus 25-re hívta össze tagjait, arra a közgyűlésre, ahol Vörös Benő előterjesztette a tűzoltóegylet megalakítására vonatkozó javaslatát. A közgyűlés a javaslatot örömmel és lelkesedéssel fogadta, és a városi hatóságnál is bejelentették a tűzoltóegylet megalakítását. Szeptemberben gyűjtőívet bocsátottak ki, amelyben felkérték a város lakosságát a tűzoltóegyletbe való belépésre. Néhány hét alatt 38 alapító, 146 pártoló és 158 működő tag lépett be az egyletbe. Időközben a vezetőség elkészítette az egylet alapszabályait, melyet a városi közgyűlés 1872. október 8-án elfogadott és továbbította a felsőbb hatóságokhoz. Ekkor szavazták meg egy tűzoltótelep (szertár és órszoba) felállításának költségét, és a város tulajdonában lévő tűzoltófelszerelések átadását a tűzoltóegylet részére. A szervezési és egyéb hivatalos ügyek lezárása után a tűzoltószervezet október 15-én Rév-Komáromi Önkéntes Tűzoltó- és Tornaegylet név alatt kezdte meg tevékenységét Heffler Szilárd elnök, Sándor Miklós alelnök, Konkoly Kálmán jegyző, Ipovec Károly pénztárnok és Vörös Benő főparancsnok irányítása alatt.

Az új egylet tűzkeresztségére már november 21-én sor került. Erről majd legközelebb szólnunk.

(Folytatása következik)

Bilko István

— morovics —

Erdélyi Pál könyve Jócai útjáról

A bölcsőtől a babérig

(Folytatás az előző számból)

Ezek tagjai mintegy átvadtkak az úgynevezett kaputos osztályba, s áthidalják a nemességet és a polgárságot elválasztó vonalat. Ezek a tongeberek, tanult és művelt emberek, kiket megint szellemi színvonaluk emel közösségbe, noha egyik polgár, a másik nemes, s van közöttük póri eredetű, idegen fajtájú is, pap, katoná, vállalkozó, orvos és tőzsér. Van aki nemességet szerez, van aki vagyont, van aki hírnevet.

A komáromi ember rendszeren munkás, komoly, háza, családi élete harmonikus, szívesen jár társaságba, becsüli, akit megismert, de hamar nyelvére vesz olyant, aki megérdemli. Szívesen gúnyolódik, van érzéke a humor iránt, türelmes, céhére, utcájára, házára büszke és féltékeny. Társaságos élete csupa szín, derű és zamat.

Farsang és bál, installáció és restauráció (tisztújítás), szánkázás és kocsihúzás, családi ünnepek, újkenyér, újbó ünnepe, országos ünnepek, színház és szüret — mindez tarkán és vidáman, színesen és gazdagon pereg le a

város utcáin és falai között. Konzervatív társadalom ez, de nem maradi. Ez jellemzi a város okosságát, tehát politikáját és művelődési törekvéseit.

Van még egy hagyománya a múltból: a vár, az idegen helyőrség és osztrák generálisai. Jócai gyermekkorában ez még teljesen a régi vágányon haladt. A folytonos sűrűlódások ugyan kevesbültek és enyhültek, de azért a magyar város és az őt átkaroló vár-művek és zsoldos hadsereg elmentéte sohasem simul el, még a legújabb korban is ráfeküdt a városra az elnyomatás korának fekete árnyékával. Ezen a kódön Jócai szelleme sohasem tudott átöröni.

Jócai városát csak észak és nyugat felől lehetett szabadon megközelíteni, amerre a város háttára terjed és elterül: nagyobb részben a csallóközi rónán, kisebb fele a Vág-melléki síkon. Akkor még nem volt meg a Palatinus-línea, mely a sziget felső csúcsával átellenben a pozsonyi kapunál indul, és szabályos negyedívben haladva zárja el a várost a Győri-Duna és a Vág kö-

zött a szárazföldtől.

A viszonyokkal ismerős nagyon jól tudja, hogy ezt a területet csak in contrario lehet szárazföldnek mondani. Régi térképeink a Csallóközt kék (vizet jelentő) vonalakkal és foltokkal szövik át. A kék Dunából táplált folyások számtalan érben vesznek el, s az amúgy is mélyföld csak itt-ott dombosodik ki az átitatott talajból. Vak semlyékesekből, szélesen lapuló tavakból, alulról fakadó tocsogókból, kisebb-nagyobb kopolyákból, sekély tisztásokból alakul ez a

magyar ezer tó országa. A mélyföldön álló vizeket sűrű mlérek kötik össze, s a kiemelkedő partok mellett torlódo folyásokban tűnnek el, és belőlük másutt kiszakadva új vízjárást okoznak.

A morotvák alatt megsüremlett vízk új medret váj magának, vagy sarkantyútól törve más irányba csap. A buckák völgyeiben örvénylő tőszemek alakulnak, mintegy különálló tavacszkák, melyek azonban fakadással a többivel még összetartoznak.

(Folytatása következik)

Olvasta már?

Október 27-én lesz 215 éve, hogy Génúában megszületett Niccolò Paganini, minden idők legvirtuózabb hegedűjátékosa, akit még életében babonás legendák és rosszízű pletykák százai öveztek, s ma is az ördög hegedűseként emlegetnek. A fiatal Paganininek több mestere is volt, ám káprázatos játéktechnikáját, virtuozitását autodidaktaként szerzte. Éjszakánként a génuai te-

mető siri csendjében gyakorolt, s innen terjedt el róla a híresztelés, hogy szerződést kötött az ördöggel, mert sem előtte, sem pedig utána ember fia nem volt olyan zseniális ura a vonónak, mint Paganini. A fiatal muzsikuss 1798-ban megszökött a szülői háztól, előbb Luccában volt hercegi szőlőhegedűs, majd Olaszországban tett hosszabb hagversenykörutat, hangversenyezett Németországban, Bécsben, Angliában és Párizsban. Hegedűjátékával szinte önkívületbe hozta hallgatóit. Nyughatatlan természete egyre űzte, s híre mindig messze megelőzte. Még nem volt 58 éves, amikor 1840. május 27-én Nizzában gégetuberkulózisban elhunyt. Azoknak, akik többet is szeretnének megtudni Paganini életéről, a figyelmükbe ajánljuk **Barsi Ödön Az ördög hegedűse** című életrajzi regényét, amelyet még 1944-ben írt a szerző. Kár, hogy a könyvből — egyetlen szó nem sok —, de annyit sem tudunk meg a szerzőről. Barsi (Rodriguez) Ödön (1904–1963) író, műfordító, színész és rendező volt Budapesten, ahol a Színiakadémián színészi és rendezői diplomát szerzett. 1935 és 1948 között a Magyar Rádió lektora, rendezője, majd főrendezője volt. A Tipico Könyvkiadó gondozásában most megjelent könyvének borítóján Ingres Niccolò Paganinit ábrázoló rajza látható, amelyet a Louvre-ban őriznek. (th)

Lapok egy kisváros múltjából

Az utolsó nemzeti király és a felkelések kora

(Folytatás az előző számból)

Az elfoglalás után Ferdinánd, biztosítani akarván magának Komáromot, Decius nevű olasz mérnök vezetésével helyreállíttatja a várat, s német őrséget hagyván benn, Braunstein Ernő parancsnok-sága alá helyezé.

Ez időtől fogva a törökkel való folytonos küzdelem alatt igen gyakran találkozunk Komárom nevével; de már nem a virágzó község szerepel, hanem a vár, mely a folytonos erődítések által lassankint az ország egyik legerősebb várává lesz. De ennek dacára az erősséghez tartozó várbirtok ezután is folyton más-más urat cserél. Így Ferdinánd 1535-ben az egész birtokot bizonyos Hartich Detriknek s törvényes utódainak adta zálogba 14.897 forintot és négy dénár; de a szerződés szerint az említett összeg visszafizetése ellenében bármikor visszaválthatja azt.

Még e zálogbaadást megelőzőleg történt, hogy 1529-ben Szulejmán Bécs ostromára menvén, a gyáva német őrség által felgyújtott és otthagytott várat üresen találván elfoglalta, de szerencsére még ugyanazon év telén ismét Ferdinánd kezére került, ki végre 1550-ben az erődítési munkálatokat is befejeztette, mit bizonyít az öreg vár kapuján levő következő felirat is:

FERDIN. ROM: IMP. GERMANIE
HVNGARIE. ET BOHEMIE REX zc.
INFANS HISPANIAR. ARCHIDVXAUS.
DVX BVRGVNDIE ZC. A. MDL.

Az erődítési építkezéseknek ez idő szerinti befejezése a várnak nem kis fontosságot kölcsönözött; amennyiben ez időtől fogva Komárom, mint Magyarország észak-nyugati részének legnevezetesebb erődítménye, e vidéknek valódi védbástyájává lón, ugyanarra, hogy maga a szultán is Ma-

gyarország tényleges meghódítását Komárom elfoglalásához kötötte; épp ezért többször tervbe vétetett meghódítása; hogy többet ne említsünk, már 1543-ban, tehát akkor, midőn még az építkezések javában folytak, tervezetett az ostrom, de a török seregnek csak Tatát sikerült elfoglalnia, melynek parancsnoka, Tasso Hannibal, az első felszólításra gyávan feladta e várat, de meg is lakolt érte, mert elfogván, Komáromba hozatott, s német kapitány társával együtt a vár udvarán lefejeztetett.

Az 1527. ostromtól fogva Komárom folytonosan német parancsnokok alatt volt, akik itt nem csupán katonai főnhatósággal bírtak, hanem mint a várhoz és városhoz tartozó, s „komáromi javak” név alatt szereplő birtokok urai, részben a polgári községnek is fejei voltak. E birtokokat azonban nem örökösödés útján bírták, hanem az uralkodók adták kezeikbe zálogképpen kisebb-nagyobb összegért. Ez uradalomhoz tartozott a Tárkány melletti majorság, Almás, Neszmély, Dunaújfalu, Földvár, Szentpálpuszta, a gadóci földrész, több dunai sziget s csallóközi rét.

Ha a Rupp Jakab által a kincstári levéltárból szerzett átiratoknak hitelt adunk, úgy 1587-ben, Rudolf uralkodása alatt a komáromi javak a fent említett módon orbovai Jakusith Ferencnek — a komáromi gimnázium egyik alapítójának, orbovai Jakusith György szerémi püspök rokonának — tulajdonába ment át, de nemsokára Khuen János Özsébknek adatott zálogba 17.000 rénes forint; ennek lefizetése után pedig 1614-ben Raifenberg János Tórnak, az újonnan kinevezett váraparancsnoknak birtokába ment át.

(Folytatása következik)

Takáts Sándor

... egyedül
a hegyek
érdemlik meg,
hogy az ember
vágyakozzék
utánuk.

(Ivan Olbracht)

Komáromi
Ingatlanközvetítő
iroda

KOREKA

kft

Komárom Gázüzemű, háromszintes irodai-, kereskedelmi- és lakáscélokra alkalmas, 2 kazános épület (szintenként -110 m²- konyha, szociális helyiségek). Ár: megegyezés szerint.

Kolárovo Összkomfortos, kétszintes ikerház fele, 4 szobával, hallal, kis udvarral, 4-áras telekkel. Alkalmas vállalkozás céljaira is. Ár: 1,5 millió Sk

Kolárovo Emeletes családi ház 3 szobával, 2 fürdőszobával, konyhával, előszobával 8-áras telken. Vállalkozásra is alkalmas. Ár: 800 ezer korona

Michalová pri Brezne Régebbi családi ház, 3 szobával (villany, víz bevezetve), a kert végében patak, a közelben sílő, 9-áras telken. Ár: olcsón, megegyezés szerint

Nyitvatartás:

hétköznapokon 8 és 12, ill. 13 és 16 óra között

BEBIZTOSÍTJUK:

- * geometriai rajzok beszerzése
- * szakértői vélemények
- * adásvételi szerződések
- * ingatlan betétek javaslatai
- * tulajdonlapok beszerzése

Komárom, Kertész utca 16, II. emelet, P. O. Box 177
Telefon/Fax: 0819/701 957

Novoapoštolská cirkev,

ktorej predstaviteľia
prichádzajú z Nemecka,
sa 18. októbra 1997 o 18.00 hodine
v hoteli Panoráma (č. izby 108),
predstaví na seminári.
Hostia sú srdečne vítaní! Vstup voľný!

Autósbolt

nyílt Dél-Komáromban
a Plus áruház parkolójában
levő garázstömbben

Autójához minden kapható
raktárról, vagy aznap esti szállítással.

Ne dobja el!

Ha ezt
a szelvényt kivágja,
egyszerű vásárlás
esetén az Önt

10%
kedvezményre
jogosítja!

Nyugati, japán,
de Lada, Wartburg
és Trabant alkatrészekkel,
felszerelésekkel is
várjuk kedves vásárlóinkat!

Nyitvatartás:

hétköznapokon 8 és 18 óra között
szombaton 9-től 12 óráig

003634 - 343 99 (Plus parkoló)
003634 - 344 566 (Szőny, Petőfi u. 11.)

Szerkesztőségünk hirdetési rovatának
üzenetrögzítője éjjel-nappal a rendelkezésére áll!
A 731 267-es komáromi telefonszámon várjuk hívását.

Apróhirdetés

- **Redőnyök** most megrendelhető kedvezményes áron. Cím: ER-GOLEX, telefon: 0819/96 425.
- **Egytételű befektetési lehetőséget** kínálunk, garantált, adómentes nyereséggel. Telefonszám: 0819/942 273.
- **Munkalehetőséget** kínálunk pénzügyi területen. Telefonszám: 0819/942 273.
- **Fiatal házaspár sürgősen albertletet keres** Gútán. Ajánlataikat a Lipová u. 24. számra kérem.
- **Füstölést vállalok** * **Prevádzam údenie** * Pécs József, Komárom, Zlievárenská 8.
- **Eladó** nagyobb mennyiségű búza. Érdeklődni lehet 18 és 20 óra között a 819/941 542-es telefonszámon.
- **Eladó** 353-as Wartburg, kitűnő állapotban. Telefonszám: 0819/700 884.
- **Eladó** fehér Rapid 130 (gy. év: 1988). Látni kell. Telefonszám: 0819/703 096.
- **Eladó** kertés családi ház Komáromban (központi fűtés, 3 szoba, összkomfort) garázzsal. Telefonszám: 0819/700 469 (16 és 20 óra között).
- **Eladó** villanytűzhely (3500 Sk). Cím: Nemesócsa, Železničná 148.
- **Eladó** német juhászkutya törzkönyvvel. Cím: Nemesócsa, Železničná 148.
- **Eladó** ERICSON GH 198 mobiltelefon töltővel és használati utasítással. Telefonszám: 0905 609 586.
- **Bérelnék** három vagy négyszobás családi házat Komáromban. Telefonszám: 0819/731 339.
- **Eladó** családi ház Marcelházán. Cím: Paulisz Istvánné, Posta u., telefonszám: 98 175.
- **Eladó** családi ház Izsán. Ár megegyezés szerint. Cím: Hlavná 147.
- **Eladó** Komáromban 3-szobás szövetkezeti lakás. Cím: J. Selyeho 13/10. Ár megegyezés szerint.
- **Eladó** ló, kocsi és spicc kőlyök-kutya. Telefonszám: 0819/700 486.
- **Eladó** használt, égetett tetőcserep. Telefonszám: 0819/941 003.
- **Vennék** családi házat Izsán. Telefonszám: 0819/732 171 (19.00 után).
- **Reklamná agentúra** hűdád doručovateľov, promotérov, promotéry a oblastných zástupcov. Písomné žiadosti zasielajte: Agentúra PEKNÁ MODRA, personálne odd., Semianova 2, 831 03 Bratislava.
- **Eladó** kitűnő állapotban lévő tűzhely, Club-kályha, boroshordók, valamint dísztasakokat készítő gép. Telefonszám: 0818/22 18 (19 óra után).
- **Eladó** jó minőségű, használt tetőcserep. Telefonszám: 0818/31 94 (19 óra után).
- **Eladók** fajtiszta tacskókölykök. Ár megegyezés szerint. Telefonszám: 0819/711 174 (az esti órákban).
- **Nagyszigeten eladó** régebbi családi ház 40-áras telekkel. Ár megegyezés szerint. Érdeklődni lehet Gútán, a Horný rad 47. szám alatt.
- **Sürme kúpim** 2-izbový byt v Kolárovo. Telefon: 0905 320 110.
- **Eladó** Renault 21 teljes felszereléssel. Gyártási év: 1992. Telefonszám: 0819/942 356, 941 211.
- **Eladó** fehér Favorit. Gy. év: 1988/11, STK 2000-ig. Telefonszám: 0819/942 083.
- **Sült tögmag eladó** (60 Sk/l). Cím: Hetényi állomás 475.
- **Predám** pražené tekvicové jadierka (60/l). Adresa: Chotínska stanica 475.
- **Eladó** kétéves, széntüzelésű 25 000 kcal-os kazán. Cím: Téglás Sándor, Pardubická 525, Keszegfalva.
- **Eladó** Dunamocson 3-szobás, felújított szövetkezeti lakás garázzsal. Ár megegyezés szerint. Telefonszám: 0819/977 296 (este). Cím: Dunamocson 152.
- **Eladó** Gútán 3-szobás lakás. Érdeklődni lehet a 942 105-ös telefonszámon.
- **Eladó** magasfényű hálósobabútor. Érdeklődni lehet a 720 772-es telefonszámon.
- **Bérbe adó** Gúta-Órtényben vendéglő és ételmezerület. Érdeklődni lehet a 942 113-mas telefonszámon.

Felvezünk

festőket és kőműveseket.
Cím: Székely Lajos
Vítavstva 5, Komárno.
Telefonszám: 0819/710 713.

Gépkocsijának
gyors és szakszerű
javítását,
STK-ra való
felkészítését
bizz ráunk!

METAL

KOMÁRNO
T. SZ.: 0819/731 777
MOBIL: 0905447770

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, a volt munkatársaknak és mindazoknak, akik 1997. október 1-jén elkísérték utolsó útjára, a komáromi római katolikus temetőbe
id. Boráros Dezsőt.

Köszönjük a virágadományokat és részvényt nyilvánításokat, melyekkel igyekeztek enyhíteni mély fájdalmunkat.

A gyászoló család

